

۳ تب در شیرخواران

در مورد کودکان بزرگ تر از یک سال به نمودار ۱۴، تب در کودکان (صفحه ۷۶) مراجعه کنید. تب عبارت است از بالا رفتن غیرطبیعی دمای بدن تا ۳۸ درجه سانتیگراد یا بالاتر از آن. شیرخوار مبتلا به تب، پیشانی گرم و احتمالاً ظاهری ناخوش و بدخلق خواهد داشت. در صورتی که فکر می کنید فرزندتان ناخوش است، دمای بدن او را اندازه بگیرید (به میحث «اندازه گیری دمای بدن شیرخوار» در همین صفحه مراجعه کنید). تب بالا می تواند موجب تشنج شیرخوار شود که از اورژانس های پزشکی است (به میحث «تشنج ناشی از تب در شیرخواران و کودکان» در صفحه بعد مراجعه کنید) در صورت ابتلای شیرخوارتان به تب، اقداماتی را برای کاهش آن انجام دهید (به میحث «کاهش تب» صفحه ۷۷ مراجعه کنید) و از این نمودار کمک بگیرید.

شروع

آیا سن شیرخوارتان کمتر از ۶ ماه است؟

خیر

همین حالا با پزشک خود تماس بگیرید.

علت احتمالی: ممکن است فرزندتان مبتلا به عفونت با ویروس یا باکتری شده باشد. گاهی هم ممکن است کودک پس از واکسیناسیون دچار تب شود (به صفحه بعد مراجعه کنید).

اقدامات لازم: تا زمان رسیدن به پزشک، اقداماتی را برای کاهش تب شیرخوار انجام دهید (به میحث «کاهش تب» صفحه ۷۷ مراجعه کنید). پزشک برای تعیین علت تب، فرزندتان را بررسی خواهد کرد. در برخی موارد، پزشک ممکن است برای شیرخوار شما آنتی بیوتیک تجویز کند. در صورت ناخوشی شدید شیرخوار یا مشخص نبودن علت تب، ممکن است لازم باشد که شیرخوار در بیمارستان بستری شود.

آیا شیرخوارتان مبتلا به بثورات پوستی شده است؟

خیر

آیا شیرخوارتان شب هنگام و به طور ناگهانی از خواب بیدار شده و بدون ساکت شدن شروع به گریه کرده است؟ آیا دستش را به گوشش می برد و روی گوشش می گذارد؟

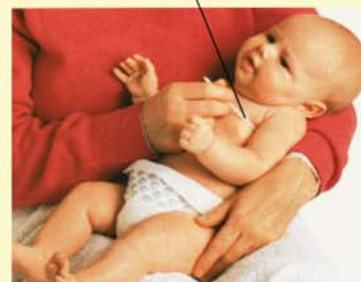
خیر

به نمودار ۱۵ بثورات پوستی همراه با تب (صفحه ۷۸) مراجعه کنید.

مهارت های کمک کننده

اندازه گیری دمای بدن شیرخوار

برای اندازه گیری دمای بدن شیرخوار از یک دماسنج استاندارد استفاده کنید. مخزن (سمت فلزی) دماسنج را زیربغل شیرخوار قرار دهید. همچنین میتوان از دماسنج های مخصوص گوش برای اندازه گیری دمای بدن استفاده کرد که در آن صورت آن را در گوش شیرخوار قرار می دهند (به میحث «اندازه گیری دمای بدن کودک» صفحه ۷۶ مراجعه کنید). هیچ وقت نباید دماسنج شیشه ای را در دهان شیرخوار قرار داد. دماسنج در زیر بغل قرار داده می شود

استفاده از دماسنج های استاندارد

دماسنج را به مدت ۳ دقیقه زیر بغل شیرخوار قرار دهید. برای تعیین صحیح دمای بدن، باید ۰/۶ درجه سانتیگراد به دمایی که می خوانید اضافه کنید.

هشدار!

نشانه های خطر: در صورت ابتلای شیرخوار به تب و همراهی آن با هر یک از علائم زیر فوراً آمبولانس درخواست کنید.
خواب آلودگی بیش از حد
نقاط پوستی مسطح به رنگ قرمز تیره که با فشار دادن محو نمی شوند (به میحث «بررسی بثورات پوستی» صفحه ۷۹ مراجعه کنید).
تشنجی که بیش از ۵ دقیقه طول کشیده باشد.
امتناع شیرخوار از شیر خوردن به مدتی بیش از ۳ ساعت (در شیرخواران زیر ۳ ماه) یا بیش از ۶ ساعت (در شیرخواران بالای ۳ ماه).

در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: عفونت گوش میانی با ویروس یا باکتری از علل شایع افزایش دمای بدن شیرخواران بالای ۶ ماه هستند. در صورت ابتلای اخیر شیرخوار به سرماخوردگی، احتمال بیشتری وجود دارد که عفونت گوش میانی علت این علائم باشد.

اقدامات لازم: پزشک شیرخوارتان را بررسی و احتمالاً آنتی بیوتیک تجویز می کند. علاوه بر آن از مهارت های کمک کننده برای تسکین گوش درد (صفحه ۱۰۳) و کاهش تب (صفحه ۷۷) نیز استفاده کنید.

همین حالا با پزشک خود تماس بگیرید.

علت احتمالی: هم برونشیت که نوعی عفونت ویروسی راه های هوایی کوچک ریه است و هم ذات الریه که نوعی عفونت ویروسی یا باکتریایی فضاهای هوایی ریه است، از جمله علت های احتمالی هستند.

اقدامات لازم: پزشک شیرخوارتان را معاینه خواهد کرد و ممکن است توصیه کند که شیرخوار به منظور بررسی هایی مثل عکسبرداری (صفحه ۳۹) و اندازه گیری مقدار اکسیژن خون (صفحه ۲۰۱)، در بیمارستان بستری شود. احتمالاً برای شیرخوار آنتی بیوتیک هم تجویز خواهد شد.

آیا ترشحات شفاف از بینی شیرخوارتان خارج می شود؟ آیا او عطسه می کند؟

خیر

علت احتمالی: احتمالاً تب فرزند شما به دلیل نوعی عفونت ویروسی مثل سرماخوردگی است. اگر علت تب او سرخک باشد، در عرض ۳-۲ روز بثورات پوستی قرمز و دانه دانه مسطح ایجاد خواهد شد.

اقدامات لازم: اقداماتی را برای کاهش تب انجام دهید (به میحث «کاهش تب» صفحه ۷۷ مراجعه کنید). تشویق شیرخوار به نوشیدن مایعات فراوان بسیار مهم است. برعکس اگر فرزندتان غذاهای جامد را نمی خورد، چندان جای نگرانی نیست. در صورت ایجاد بثورات پوستی یا در صورتی که در عرض ۲۴ ساعت علائمی از بهبود دیده نشد به پزشک خود مراجعه کنید.

ادامه در صفحه بعد

تب پس از واکسیناسیون

برخی از شیرخواران و خردسالان پس از واکسیناسیون دچار تب خفیفی می‌شوند. واکسیناسیون معمول طبق برنامه (صفحه ۳۷) در زمان تولد و در سنین ۱/۵ و ۳ و ۴/۵ و ۹ و ۱۵ ماهگی و ۶-۴ سالگی انجام می‌شود. در صورت ابتلای شیرخوار به تب پس از واکسیناسیون، باید از مهارت‌های کمک‌کننده برای کاهش تب استفاده کنید (به میحث «کاهش تب» صفحه ۷۷ مراجعه کنید). در صورتی که تب به بیشتر از ۳۹ درجه سانتیگراد برسد یا شیرخوار دیگری مثل گریه غیرطبیعی یا حیغ مانند داشته باشد، فوراً به پزشک خود مراجعه کنید. همچنین در صورت عدم موفقیت مهارت‌های کمک‌کننده برای کاهش تب با پزشک خود مراجعه کنید.

در صورت ایجاد ناخوشی در فرزندتان پس از واکسیناسیون، قبل از زدن واکسن‌های بعدی، این نکته را به پزشک یا هر فرد دیگری که واکسن را تزریق می‌کند اطلاع دهید تا شما را درباره نحوه مقابله با علایمی که ممکن است ایجاد شوند، راهنمایی کند. اگر فرزندتان در زمان واکسیناسیون تب داشته باشد، باید واکسن زدن را تا بهتر شدن حال او به تاخیر انداخت.

اورژانس! فوراً آمبولانس درخواست کنید.

علت احتمالی: ممکن است مننژیت علت این علایم باشد. مننژیت، التهاب پرده‌های احاطه‌کننده مغز در اثر عفونت است.

اقدامات لازم: در صورت شک به مننژیت، شیرخوارتان فوراً در بیمارستان بستری و با آنتی بیوتیک درمان خواهد شد. شاید به مراقبت‌های ویژه (آی. سی. یو.) هم نیاز باشد.

همین حالا با پزشک خود تماس بگیرید.

علت احتمالی: محتمل‌ترین علت علایم شیرخوار شما، گاستروآتریت (نوعی عفونت دستگاه گوارش) است، به ویژه در صورتی که شیرخوار استفراغ هم بکند.

اقدامات لازم: پزشک شیرخوار را از نظر کاهش آب بدن بررسی خواهد کرد. وی همچنین ممکن است شما را در مورد کاهش آب بدن شیرخوار و مهارت‌های کمک‌کننده برای درمان گاستروآتریت در شیرخواران (صفحه ۵۷) راهنمایی کند.

علت احتمالی: برخی از شیرخواران ممکن است طی هفته اول پس از واکسیناسیون معمول (صفحه ۳۷) احساس ناراحتی کنند و به تب خفیفی مبتلا شوند.

اقدامات لازم: از راهنمایی‌های ارائه شده برای مقابله با تب پس از واکسیناسیون (همین صفحه) استفاده کنید.

علت احتمالی: گرمای بیش از حد به علت لباس پوشاندن زیاد یا به علت گرم بودن بیش از حد محیط، ممکن است باعث تب شود.

اقدامات لازم: در شرایط مشابه، شیرخوار نیاز به پوشیدن لباسی بیشتر از بزرگسالان ندارد و در اتاقی با دمای ۲۰-۱۵ درجه سانتیگراد راحت و آسوده خواهد بود. هرگز نباید تختخواب شیرخوار را نزدیک رادیاتور شوفاژ یا یک منبع گرمایی دیگر قرار داد. هرگونه لباس اضافی را از تن کودک درآورید و وی را به محلی ببرید که اندکی خنکتر (و نه سرد) باشد. در صورتی که در عرض یک ساعت دمای بدن وی به میزان طبیعی کاهش نیافت از مهارت‌های کمک‌کننده برای کاهش تب (صفحه ۷۷) استفاده کنید و با پزشک خود تماس بگیرید.

اگر با استفاده از این نمودار نمی‌توانید به هیچ تشخیصی برسید، در عرض ۲۴ ساعت به پزشکی خود مراجعه کنید.

ادامه از صفحه قبل

آیا شیرخوارتان هیچ یک از علایم زیر را دارد؟

- خواب آلودگی بیش از حد
- بی‌قراری
- گریه غیرطبیعی یا حیغ مانند
- نقاط پوستی و سطحی به رنگ قرمز تیره که با فشار دادن محو نمی‌شوند (به صفحه ۷۹ مراجعه کنید).

خیر

آیا شیرخوارتان اسهال هم دارد؟

خیر

آیا اخیراً برای شیرخوارتان واکسیناسیون صورت گرفته است؟

خیر

آیا به شیرخوارتان زیاد لباس پوشانده‌اید؟ آیا او را در محیطی گرم قرار داده‌اید؟

خیر

تشنج ناشی از تب در شیرخواران و کودکان

تشنج ناشی از تب، نوعی تشنج است که برخی از کودکان در سنین بین ۶ ماهگی تا ۵ سالگی به آن مبتلا می‌شوند. افزایش ناگهانی دمای بدن باعث شروع تشنج می‌شود که این مشکل اغلب در ابتدای شروع یک بیماری تبادار رخ می‌دهد. در طی تشنج، کودک ممکن است:

- هوشیاری‌اش را از دست بدهد.
- به شدت دچار پرش یا لرزش شود.
- موقتاً تنفس نکند یا نفس‌های عمیق بکشد و در نتیجه پوستش کبود شود.
- کنترل ادرار یا مدفوع را از دست بدهد.
- سیاهی چشماهیش به سمت بالا برود.

خنک کردن کودک

در صورتی که فرزندتان دچار تشنج ناشی از تب شده است، لباس‌های او را باز کنید و رواندازش را هم از رویش بردارید تا خنک شود.

تشنج ناشی از تب معمولاً کمتر از ۵ دقیقه طول می‌کشد. این تشنج‌ها هرچند ترسناکند اما اغلب خطرناک نیستند. نزدیک به یک سوم از کودکانی که به تشنج ناشی از تب مبتلا می‌شوند، در عرض ۶ ماه مجدداً تشنج خواهند کرد. بیشتر این کودکان، ف دیگر پس از ۵ سالگی تشنج نخواهند داشت. در موارد نادر، تشنج ناشی از تب نشانه‌ای از بروز صرع در آینده است.

شاید با کاستن از تب دمای بدن کودک بتوان از ایجاد تشنج ناشی از تب پیشگیری کرد (به میحث «کاهش تب» صفحه ۷۷ مراجعه کنید). در صورت مبتلا شدن شیرخوار به تشنج ناشی از تب، لباس‌های اضافی او را درآورید و سعی کنید با اسفنجی که در آب ولرم خیسانده‌اید، دمای بدن شیرخوار را کاهش دهید. در اطراف شیرخوار اجسام نرمی مثل بالش قرار دهید تا مانع از سدمه او شود.

پس از پایان تشنج، شیرخوار را در وضعیت رو به بهبود (صفحه ۲۹۲) قرار دهید. ممکن است شیرخوار مدت کوتاهی بعد از آن به خواب برود. در صورت ابتلای شیرخوارتان به تشنج با پزشک خود تماس بگیرید و در صورتی که تشنج بیش از ۵ دقیقه طول کشید، آمبولانس درخواست کنید.